

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра іспанської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАЄВА

» Вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІН

Історія основної іноземної мови

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація:

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програма:

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

ОНУ
2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання*</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин –90 змістових модулів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Обов’язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	-
		<i>Семестр</i>	
		5-й	-
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	-
Форма підсумкового контролю: іспит			

*Не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: розгляд історичних і соціолінгвістичних передумов становлення іспанської мови та системних змін, що відбулися в іспанській мові з X століття.

Завдання: висвітлити проблеми періодизації історії мови, особливості фонетичних процесів на всіх етапах розвитку іспанської мови, становлення орфографії, еволюцію лексичної системи, закономірності змін граматичної структури, а також функціонування територіальних варіантів мови.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) загальних (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

ЗК13. Здатність здійснювати навчально-дослідницьку та/або науково-дослідницьку діяльність на належному рівні.

в) спеціальних (СК):

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.

СК04. Здатність аналізувати соціальні різновиди іспанської та англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську та англійську мови в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та усного і письмового фахового перекладу з іспанської мови українською, з української мови іспанською.

Програмні результати навчання:

ПР09. Характеризувати соціальні різновиди іспанської та англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПР12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач має

знати: історичні етапи становлення іспанської мови, від її витоків до сучасного стану; перші писемні пам'ятки іспанської мови та основні лінгвістичні студії в процесі формування національної іспанської літературної мови; лінгвістичну ситуацію сучасної Іспанії, мовні особливості (регіональні, діалектні);

вміти: використовувати набуті знання з історії становлення іспанської мови у подальшій теоретичній і практичній діяльності, освітньому процесі і науково-дослідницькій роботі; аналізувати мовні факти фонетичного, лексичного, граматичного рівнів в діахронічному аспекті для системного розуміння сучасної лінгвістичної ситуації і основних тенденцій розвитку іспанської мови; характеризувати територіальні варіанти іспанської мови.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Orígenes del idioma español.

Тема 1. Pueblos y lenguas prerromanas.

Substratos lingüísticos prerromanos.

Тема 2. Romanización de la Península Ibérica.

Divisiones administrativas. El latín hablado de Hispania. Peculiaridades gramaticales. Peculiaridades léxicas.

Тема 3. Invasión de los germanos. Invasión de los árabes. Reconquista.

El elemento germánico en el español. El elemento árabe en el español. Unidades políticas e idiomáticas iniciales de Hispania.

Тема 4. Romance hispánico de la época visigoda y su desarrollo posterior en los dialectos peninsulares. Dialectos primitivos de Hispania.

Peculiaridades fonéticas y gramaticales de los dialectos de Hispania.

Змістовий модуль 2. Etapas esenciales en la formación del idioma español.

Тема 5. El español arcaico.

Juglaría y clerecía. Comienzos de la prosa.

Тема 6. El español medieval.

La época alfonsí. La evolución del castellano en el siglo XIV. Transición del español medieval al clásico.

Тема 7. El español del Siglo de Oro.

La expansión imperial. El clasicismo. La literatura barroca. Cambios lingüísticos generales.

Тема 8. El español moderno.

La Academia. Los grupos cultos y las reformas ortográficas. La literatura neoclásica. El realismo. El modernismo y la generación de 1898. Préstamos. Voces españolas en otros idiomas.

Змістовий модуль 3. Fonética histórica.**Тема 9. Evolución de las vocales.**

Transformaciones de las vocales tónicas. Transformaciones de las vocales átonas.

Тема 10. Evolución de las consonantes.

Consonantes iniciales, interiores y finales. Vocalización de las consonantes. Cambios esporádicos. Agrupaciones romances de consonantes.

Змістовий модуль 4. Morfología histórica.**Тема 11. Nombre sustantivo.**

Evolución de formas latinas. Género de los sustantivos. Número de los sustantivos.

Тема 12. Adjetivo.

Evolución de los grados de comparación.

Тема 13. Pronombre.

Pronombres personales y el pronombre reflexivo *se*. Pronombres demostrativos. Pronombres demostrativos e interrogativos. Pronombre indefinidos y negativos.

Тема 14. Verbo.

Conjugaciones y desinencias personales. Tiempos de la voz activa. Formación de los tiempos nuevos surgidos en el español. Imperativo. Voz pasiva. Formas no personales del verbo. Adverbio.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		л	п	с/р
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Orígenes del idioma español.				

Тема 1. Pueblos y lenguas prerromanas.	4	2	-	2
Тема 2. Romanización de la Península Ibérica.	6	2	-	4
Тема 3. Invasión de los germanos. Invasión de los árabes. Reconquista.	8	2	2	4
Тема 4. Romance hispánico de la época visigoda y su desarrollo posterior en los dialectos peninsulares. Dialectos primitivos de Hispania.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1	26	8	4	14
Змістовий модуль 2. Etapas esenciales en la formación del idioma español.				
Тема 5. El español arcaico.	4	-	-	4
Тема 6. El español medieval.	4	-	-	4
Тема 7. El español del Siglo de Oro.	4	-	-	4
Тема 8. El español moderno.	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 2	16	-	-	16
Змістовий модуль 3. Fonética histórica.				
Тема 9. Evolución de las vocales.	8	2	2	4
Тема 10. Evolución de las consonantes.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 3	16	4	4	8
Змістовий модуль 4. Morfología histórica.				
Тема 11. Nombre sustantivo.	8	2	2	4
Тема 12. Adjetivo.	8	2	2	4
Тема 13. Pronombre.	8	2	2	4
Тема 14. Verbo.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 4	32	8	8	16
Усього годин	90	20	16	54

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Invasión de los germanos. Invasión de los árabes. Reconquista.	2
2	Тема 4. Romance hispánico de la época visigoda y su desarrollo posterior en los dialectos peninsulares. Dialectos primitivos de Hispania.	2
3	Тема 9. Evolución de las vocales.	2
4	Тема 10. Evolución de las consonantes.	2

5	Тема 11. Nombre sustantivo.	2
6	Тема 12. Adjetivo.	2
7	Тема 13. Pronombre.	2
8	Тема 14. Verbo.	2
	Усього годин	16

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Orígenes del idioma español.	
1	Тема 1. Pueblos y lenguas prerromanas. Tarea: indicar en un mapa de contornos dónde vivían los pueblos prerromanos.	2
2	Тема 2. Romanización de la Península Ibérica. Tarea: hacer apuntes.	4
3	Тема 3. Invasión de los germanos. Invasión de los árabes. Reconquista. Tarea: hacer apuntes.	4
4	Тема 4. Romance hispánico de la época visigoda y su desarrollo posterior en los dialectos peninsulares. Dialectos primitivos de Hispania. Tarea: hacer apuntes.	4
	Змістовий модуль 2. Etapas esenciales en la formación del idioma español.	
5	Тема 5. El español arcaico. Tarea: analizar los rasgos ortográficos, gramaticales y léxicos de textos literarios del período del español arcaico.	4
6	Тема 6. El español medieval. Tarea: analizar los rasgos ortográficos, gramaticales y léxicos de textos literarios del período del español medieval.	4
7	Тема 7. El español del Siglo de Oro. Tarea: analizar los rasgos ortográficos, gramaticales y léxicos de textos literarios del período del español del Siglo de Oro.	4
8	Тема 8. El español moderno. Tarea: analizar los rasgos ortográficos, gramaticales y léxicos de textos literarios del período del español moderno.	4
	Змістовий модуль 3. Fonética histórica.	
9	Тема 9. Evolución de las vocales. Tarea: analizar palabras.	4
10	Тема 10. Evolución de las consonantes. Tarea: analizar palabras.	4
	Змістовий модуль 4. Morfología histórica.	

11	Тема 11. Nombre sustantivo. Tarea: analizar un fragmento de un texto.	4
12	Тема 12. Adjetivo. Tarea: Tarea: analizar un fragmento de un texto.	4
13	Тема 13. Pronombre. Tarea: analizar un fragmento de un texto.	4
14	Тема 14. Verbo. Tarea: analizar un fragmento de un texto.	4
	Усього годин	54

9. Методи навчання

Словесні: лекції, пояснення, бесіда.

Наочні: PowerPoint презентації.

Практичні: підготовка до практичних занять, виконання самостійних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання самостійних завдань.

Підсумковий контроль: іспит.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І. Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.

70-74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60-69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Pueblos y lenguas prerromanas.
2. Romanización de la Península Ibérica. Divisiones administrativas.
3. El latín hablado de Hispania. Peculiaridades gramaticales.
4. El latín hablado de Hispania. Peculiaridades léxicas.
5. Invasión de los germanos y el elemento germánico en el español.
6. Invasión de los árabes y el elemento árabe en el español.
7. Reconquista.
8. Unidades políticas e idiomáticas iniciales de Hispania.
9. Romance hispánico de la época visigoda.
10. Peculiaridades fonéticas y gramaticales de los dialectos de Hispania.
11. El español arcaico. Juglaría y clerecía.
12. El español arcaico. Comienzos de la prosa.
13. La época alfonsí.
14. La evolución del castellano en el siglo XIV.
15. Transición del español medieval al clásico.
16. El español del Siglo de Oro. La expansión imperial. El clasicismo. La literatura barroca.
17. El español del Siglo de Oro. Cambios lingüísticos generales.
18. El español moderno. La Academia. Los grupos cultos y las reformas ortográficas.
19. Transformaciones de las vocales tónicas.
20. Transformaciones de las vocales átonas.
21. Consonantes iniciales, interiores y finales.
22. Vocalización de las consonantes.
23. Agrupaciones romances de consonantes.

24. Nombre sustantivo. Evolución de formas latinas.
25. Evolución del adjetivo.
26. Evolución del pronombre. Pronombres personales y el pronombre reflexivo *se*.
27. Evolución del pronombre. Pronombres demostrativos e interrogativos.
28. Evolución del verbo. Conjugaciones y desinencias personales.
29. Evolución del verbo. Tiempos de la voz activa. Formación de los tiempos nuevos surgidos en el español.
30. Evolución del verbo. Formas no personales del verbo.

Приклад екзаменаційного білету:

1. Invasión de los árabes y el elemento árabe en el español.
2. Peculiaridades fonéticas del castellano medieval.
3. Analizar un fragmento del texto.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожен модуль змістових модулів. Відповідь під час іспиту також оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка є середнім арифметичним суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний контроль														Підсумковий контроль (іспит)	Загальна оцінка
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія основної іноземної мови». Одеса: ОНУ, 2023. 12 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Історія основної іноземної мови».
3. Іспанські медіаресурси. Бібліотека кафедри іспанської філології.

14. Рекомендована література

Основна

1. Lapesa, Rafael. Historia de la lengua española. – Madrid: Gredos, 2008. 575 p.

Додаткова

1. García de Diego, Vicente. Gramática histórica española. – Madrid: Gredos, 2006.
2. Данилич В.С. Становлення національної мови Іспанії (за пам'ятками писемності XII – першої чверті XVI ст.). Монографія. – Київ: КНЛУ, 2007.
3. Moral del Rafael. Historia de las Lenguas Hispánicas. – Barcelona: La Espiga, 2009.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Historia de la lengua española. URL : <https://www.rae.es/obras-academicas/obras-linguisticas/historia-de-la-lengua-espanola>